

13.5.2016

KEHA/1277/2016

kirjaamo@lvm.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö
Marcus Merin
PL 31
00023 Valtioneuvosto

LVM/10/03/2016, liikenne- ja viestintäministeriö 12.4.2016

ELY-keskusten lausunto tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämiseen myönnettävästä valtionavustuksesta

ELY-keskukset kannattavat asetusluonnoksessa esitettyjä keskeisiä periaatteita ja pitää erittäin tärkeänä sitä, että asetuksella aiotaan varmistaa nykyisin liikennevakuutuksen yhteydessä perittävällä liikenneturvallisuusmaksulla rahoitettavan turvallisuustyön jatkuminen.

ELY-keskukset näkevät, että alueellisen ja paikallisen työn tueksi tarvitaan jatkossakin valtakunnallisia linjauksia ja tavoitteita. Tällä hetkellä ei ole esimerkiksi voimassa olevaa valtakunnallista tieliikenteen turvallisuussuunnitelmaa.

1 Valtionavustus yleisavustuksena

ELY-keskukset pitävät kannatettavina asetuksen 3 pykälään kirjattuja tekijöitä, joilla määritellään yleiseen tieliikenteen turvallisuustoimintaan myönnettävien avustusten kohdentaminen. Rahoitus tulee myös kohdistaa nimenomaan tälle työlle. Näillä tekijöillä voidaan varmistaa Liikenneturvan, onnettomuustutinnan ja Ahvenanmaan maakunnan liikenneturvallisuustyön jatkuvuus. Liikenneturvan rooli nyt ja jatkossa on alueellisessa liikenneturvallisuustyössä keskeinen. Alueellisen liikenneturvallisuustyön tehtävänä on tukea ja avustaa kuntia liikenneturvallisuustyön suunnittelussa ja toteutuksessa.

ELY-keskukset korostavat, että yleisavustusten rahoituspäätökset on välttämätöntä tehdä usean vuoden aikajänteellä. Liikennehallinnossa on tapahtumassa isoja muutoksia lähivuosina.

2 Valtionavustus hankeavustuksena

Asetuksen perusteluissa mainitut hankeavustuksen kohteet, kuten yksittäisten kuntien tai niiden hallintokuntien, koulujen liikenneturvallisuushankkeet ja -kokeilut, kunnan turvallisuussuunnitelmien laadinta ja paikallisten yhdistysten liikenneturvallisuuskampanjat, tehdään jo nyt yhteistyössä ELY-keskusten, kuntien, Liikenneturvan ja poliisin kanssa.

ELY-keskukset ja Liikenneturva osallistuvat nykykäytännössä kuntien liikenneturvallisuusryhmiin ja auttavat kuntia tapahtumien järjestämisessä. ELY-keskukset rahoittavat ja koordinoivat kuntien liikenneturvallisuustyötä liikenneturvallisuustoimijamallin avulla ja teettävät erilaisia liikenneturvallisuussuunnitelmia. Jatkossakin pitkäjänteiseen työhön tähtäävän toiminnan ja mahdollisimman konkreettisten toimenpiteiden tukeminen on pelkän suunnittelun sijaan tärkeää. Hankkeiden jakautumisessa alueellinen tasa-arvoisuus on myös varmistettava.

13.5.2016

KEHA/1277/2016

ELY-keskusten liikenneturvallisuustyön ja Liikenneturvan aluetyön yksi tärkeimmistä kulmakivistä on kuntatyö eli kuntien auttaminen liikenneturvallisuustyössä, josta on pitkä kokemus. ELY-keskuksilla ja Liikenneturvalla on erinomainen paikallinen tuntemus sekä tilastollinen että tutkimuksellinen tieto.

Osa liikenneturvallisuusmaksusta ehdotetaan myönnettäväksi hankeavustuksena kehittämishankkeisiin ja kokeiluihin. Tällöin on erityisen tärkeää, että lyhytkestoisten hankkeiden opit ja onnistumiset ovat hankkeiden aikana ja päättyessä yksittäisten paikkakuntien sijaan integroitavissa koko maan liikenneturvallisuustyötä edistäviksi. Hankkeiden vaikutuksia tulee arvioida systemaattisesti. Hankkeiden kokemuksia tulee vuosittain aktiivisesti jakaa opiksi kaikille kunnille ja sidosryhmille. Kokemukset pitkältä ajalta osoittavat, että pelkkien hankkeiden varassa ei synny pitkäjänteistä työtä vaan rinnalla on oltava myös peruskoordinoitua työtä.

Hankkeista päätettäessä on syytä pyytää kommentit tienpitäjiltä ja maankäytön suunnittelusta vastaavilta (nykyisi ELY-keskus ja Liikennevirasto), jotta alueellinen asiantuntemus varmistetaan. ELY-keskukset ovat näillä näkymin toiminnassa aina vuoden 2018 loppuun asti ja niille on ELY-laissa osoitettu tehtäväksi liikenneturvallisuuden edistäminen. Työtä on tehty tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa. Käytännössä monissa kunnissa liikenneturvallisuustyö on laajentunut viisaan liikkumisen työksi. Liikenneturvallisuuden valtionapua tullaan varmasti hakemaan myös sellaisiin hankkeisiin/kokeiluihin/tutkimuksiin, joissa yhdistyvät sekä liikenneturvallisuus että liikkumisen ohjaus. Yhteistyö Liikenneviraston hallinnoiman liikkumisenohjausvaltionavun kanssa onkin tosi tärkeää, ettei rahoiteta päällekkäin.

Kehittämishankkeiden ja kokeilujen osalta ehdotetaan, että "hyväksyttävänä kustannuksina pidetään suunnittelusta ja projektinhallinnasta aiheutuvia kustannuksia". Ehdotamme, että avustukseen jätetään väljyyttä myös tiedottamisen kuluihin, materiaalikuluihin tai tilaisuuksien järjestämiskuluihin. Hakijoina tulisi olla kelpoisia yhden kunnan sijaan myös kuntaryhmät ja seudut.

Asetuksen mukaisena hankeavustuksena ei kuitenkaan voida osoittaa kovin suurta osaa kerätyn maksun kokonaismäärästä, ettei yleisavustuksella rahoitettavien toimijoiden liikenneturvallisuustyö vaarannu.

3 Tieliikenteen turvallisuustutkimus

Tutkimuksen rahoittaminen on liikenteen keskusvirastojen tehtävä. Tieliikenteen turvallisuuden tutkimusta on viime vuosina keskitetty liikennehallinnon virastoilla erityisesti liikenteen turvallisuusvirasto Trafille. Käytännössä Trafi ja Liikennevirasto tutkivat, tilaavat ja tukevat jo nyt valtakunnallisia ja paikallisia tutkimushankkeita. Tällä hetkellä myös ELY-keskus on ollut kumppanina kuntien kanssa taajamaliikenteen turvallisuustutkimuksissa. Taustamuistiossa todetaan, että "tutkimushankeavustusta ei kuitenkaan myönnettäisi liikenteen infrastruktuuri-investointien rahoittamiseen." Yleensä hyvä lopputulos syntyy jos myös infraa voidaan parantaa samanaikaisesti.

Asetustekstiin tulisi kirjata, kuten perusteluissa todetaan, että hankerahoitettu tutkimustoiminta on paikallista. Rahoitus soveltuu näin ollen pienmuotoisiin hankkeisiin, kun taas laajat tutkimushankkeet voidaan jatkossakin rahoittaa viranomaisten taholta.

Asetusluonnoksesta ei ilmene kunnolla maastoliikenteen huomioiminen.

13.5.2016

KEHA/1277/2016

Tämä lausunto perustuu ELY-keskusten liikenneturvallisuusasiantuntijoiden yhteisiin näkemyksiin. Kommentit on koottu yhteen Uudenmaan ELY-keskus.

L-vastuualueen johtaja
Uudenmaan ELY-keskus

Tuovi Päiviö

Liikennejärjestelmäasiantuntija
Uudenmaan ELY-keskus

Sonja Heikkinen

TIEDOKSI

L-johtajat / ELY-keskukset
Liikennejärjestelmäpäälliköt / ELY-keskukset
Liikenneturvallisuusasiantuntijat / ELY-keskukset
Auli Forsberg, Liikennevirasto
Tytti Viinikainen, Liikennevirasto

